

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీశోభకృత్ నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం,
శిశిర ఋతువు, మాఘమాసం

- 284

బహుళ పంచమి - 29.02.2024

చిత్రా - గురువారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్ భువనే, సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం, సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం, ఏకత్రింశసర్గ, శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకత్రింశస్సర్గః ॥

ఆహరిష్యామి తే నిత్యం మూలాని చ ఫలాని చ ।
వన్యాని యాని చాన్యాని స్వాహారాణి తపస్వినామ్ ॥ 31.24 ॥

భవాంస్తు సహ వైదేహ్యో గిరి సానుషు రంస్యతే ।
అహం సర్వం కరిష్యామి జాగ్రతస్స్వపతశ్చ తే ॥ 31.25 ॥

రామస్త్వనేన వాక్యేన సుప్రీతః ప్రత్యువాచ తమ్ ।
వ్రజాప్యచ్ఛస్వ సౌమిత్రే సర్వమేవ సుహృజ్జనమ్ ॥ 31.26 ॥

యే చ రాజ్ఞో దదౌ దివ్యే మహాత్మా వరుణస్స్వయమ్ ।
జనకస్య మహాయజ్ఞే ధనుషీ రాద్రదర్శనే ॥ 31.27 ॥

అభేద్యే కవచే దివ్యే తూణీ చాక్షయసాయకౌ ।
ఆదిత్యవిమలౌ చోభా ఖడ్గౌ హేమపరిష్కృతౌ ॥ 31.28 ॥

సత్కృత్య నిహితం సర్వమ్ ఏతదాచార్యసద్మని ।
సత్యమాయుధమాదాయ క్షిప్రమావ్రజ లక్ష్మణ ॥ 31.29 ॥

స సుహృజ్జనమామన్త్ర్య వనవాసాయ నిశ్చితః ।
ఇక్ష్వాకుగురుమాగమ్య జగ్రాహాయుధముత్తమమ్ ॥ 31.30 ॥

తద్దివ్యం రాజశార్దూలః సత్కృతం మాల్యభూషితమ్ ।
రామాయ దర్శయామాస సౌమిత్రిస్సర్వమాయుధమ్ ॥ 31.31 ॥

తమువాచాత్మవాన్ రామః ప్రీత్యా లక్ష్మణమాగతమ్ ।
కాలే త్వమాగత సౌమ్య కాంక్షితే మమ లక్ష్మణ ॥ 31.32 ॥

అహం ప్రదాతుమిచ్ఛామి యదిదం మామకం ధనమ్ ।
బ్రాహ్మణేభ్యస్తపస్విభ్యః త్వయా సహ పరంతప ॥ 31.33 ॥

వసన్తిహ దృఢం భక్త్యా గురుషు ద్విజసత్తమాః ।
తేషామపి చ మే భూయః సర్వేషాం చోపజీవినామ్ ॥ 31.34 ॥

వసిష్ఠపుత్రం తు సుయజ్ఞమార్యం, త్వమానయాశు ప్రవరం ద్విజానామ్ ।
అభిప్రయాస్యామి వనం సమస్తాన్, అభ్యర్చ్య శిష్టానపరాన్ ద్విజాతీన్ ॥ 31.35 ॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ద్వాత్తింశస్కంధః

తతశ్శాసన మాజ్ఞాయ భ్రాతుః శుభతరం ప్రియమ్ ।
గత్వా స ప్రవివేశాశు సుయజ్ఞస్య నివేశనమ్ ॥ 32.1 ॥

తం విప్రమగ్న్యూగారస్థం వన్దిత్వా లక్ష్మణోఽబ్రవీత్ ।
సఖేఽభ్యాగచ్ఛ పశ్య త్వం వేశ్మ దుష్కరకారిణః॥ 32.2 ॥

తతస్సన్ధ్యాముపాస్యాశు గత్వా సామిత్రిణా సహ ।
జుష్టం తత్రావిశల్లక్ష్యా రమ్యం రామనివేశనమ్॥ 32.3 ॥

తమాగతం వేదవిదం ప్రాజ్ఞలిస్సీతయా సహ ।
సుయజ్ఞమభిచక్రామ రాఘవోఽగ్నిమివార్చితమ్ ॥ 32.4 ॥

జాతరూపమయైర్ముఖ్యైః అజ్గదైః కుణ్డలైశ్శుభైః ।
సహేమసూత్రైర్మణిభిః కేయూరైర్వలయైరపి॥ 32.5 ॥

అన్వైశ్చ రత్నైర్బహుభిః కాకుత్స్థః ప్రత్యపూజయత్ ।
సుయజ్ఞం స తదోవాచ రామస్సీతా ప్రచోదితః॥ 32.6 ॥

హారం చ హేమసూత్రం చ భార్యాయై సౌమ్య హారయ ।
రశనాం చాధునా సీతా దాతుమిచ్ఛతి తే సఖే॥ 32.7 ॥

అజ్గదాని విచిత్రాణి కేయూరాణి శుభాని చ ।
ప్రయచ్ఛతి సఖే తుభ్యం భార్యాయై గచ్ఛతి వనమ్॥ 32.8 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ద్వాత్తింశస్కంధః ॥

॥ ఫలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

॥ శ్రీరఘుచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

❧ **అశుభసంహార ధ్యానము** ❧

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగానే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరీమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ,
సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అశుభసంహారప్రార్థన

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుస్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అశుక్ష్మాప్రార్థన : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అశుభసంహారధ్యానము : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అశుకుంభకము : శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

